

FELIX'
FANTASTISKE
ORKESTER

FELIX' FANTASTISKE ORKESTER

AV MORTEN LORENTZEN OG JULIAN BERNTZEN

FELIX, EI MARIHØNE
JO, EIT TUSENBEIN
MORISS, EI GRASHOPPE
DRONNINGMAUREN/SAXEDYR
DRONNINGSØSTER/MUS/MAUR
ROAR FLÅTTEN/PADDESJEFEN/MAUR
STANKELBEINET/MAUR/PADDE/MUS
MAUR/EDDERKOPPEN/MUS/SAXEDYR/SOMMARFUGLEN
MAUR/MUS/PADDE
PADDEKONFERANSIER/MAUR/MUS
MAUR/MUS/PADDE
DEXTER, EIT SAXEDYR/MAUR/MUS
MAUR/HUMLA/MUS
MAUR/MUS/PADDE
MAUR/MUS/PADDE
MAUR/MUS/SAXEDYR
MAUR/MUS/SAXEDYR
MAUR/BIE/PADDE
MAUR/BIE/PADDE

REGISSØR
SCENOGRAF
KOSTYMEDESIGNAR
KOREOGRAF
MUSIKKANSVARLEG
KOMPOSISJON OG VOKALE/MUSIKALSKE ARRANGEMENT

MUSIKALSK INNSTUDERING
INSEKT-OG DYREHOVUD
MASKEDESIGNAR
LYSDESIGNAR
LYDDESIGNARAR

DRAMATURG

INSPISIENT
REKVISITØR
SUFFLØR
SCENEMEISTER
KOSTYMEKOORDINATOR
LYSMEISTER

THOMAS BYE
TEODOR JANSON
VIDAR MAGNUSSEN
ULRIKKE HANSEN DØVIGEN
INGRID JØRGENSEN DRAGLAND
SVEIN ROGER KARLSEN
CHRISTIAN GREGER STRØM
BELINDA BRAZA
UNN VIBEKE HOL
JON EIVIND GULLORD
RAGNAR DYRESEN
ESPEN LØVÅS
HILDE OLAUSSON
TRINI LUND
ØYVIN BERVEN
NINA WOXHOLT
MARIT KOLBRÆK
KYRRE HELUM
HENRIK HORGE

TROND LIE
GJERMUND ANDRESEN
UNNI WALSTAD
TOMAS ADRIAN GLANS
ATLE HALSTENSEN
JULIAN BERNTZEN, ATLE HALSTENSEN, PHATCAT® STUDIOS
V/LARS BLEIKLIE DEVIK OG SIGVE BULL, KARIANNE JÆGER, STEINAR LARSEN
STÅLE SLETNER
OLE JACOB BØRRETZEN
NINA BLOCH
ANDERS BUSCH
PHATCAT® STUDIOS V/JENS PETTER HARDANGEN
CHRISTOPHER WOXHOLT
LINE ROSVOLL

ERLEND STAMNES
HENRIETTE JEYNAKER
SISSEL LILLO-STENBERG
DANIEL RØNNING
TORHILD JENSEN
RUNE ASPEGGEN

Nasjonalbiblioteket
Depotbiblioteket

URPREMIERE PÅ HOVUDSCENEN 24. FEBRUAR 2012

FOTO Dag Jensen. Bilda er tatt i prøveperioden. TEKSTER OM INSEKT Torstein Kvamme, rådgivar, Norsk institutt for skog og landskap, Ås
I REDAKSJONEN Åsne Dahl Torp, Trond Lie, Gjermund Andresen, Ida Michaelsen
GRAFISK FORMGJEVING Concorde Design. TRYKK Merkur-Trykk AS

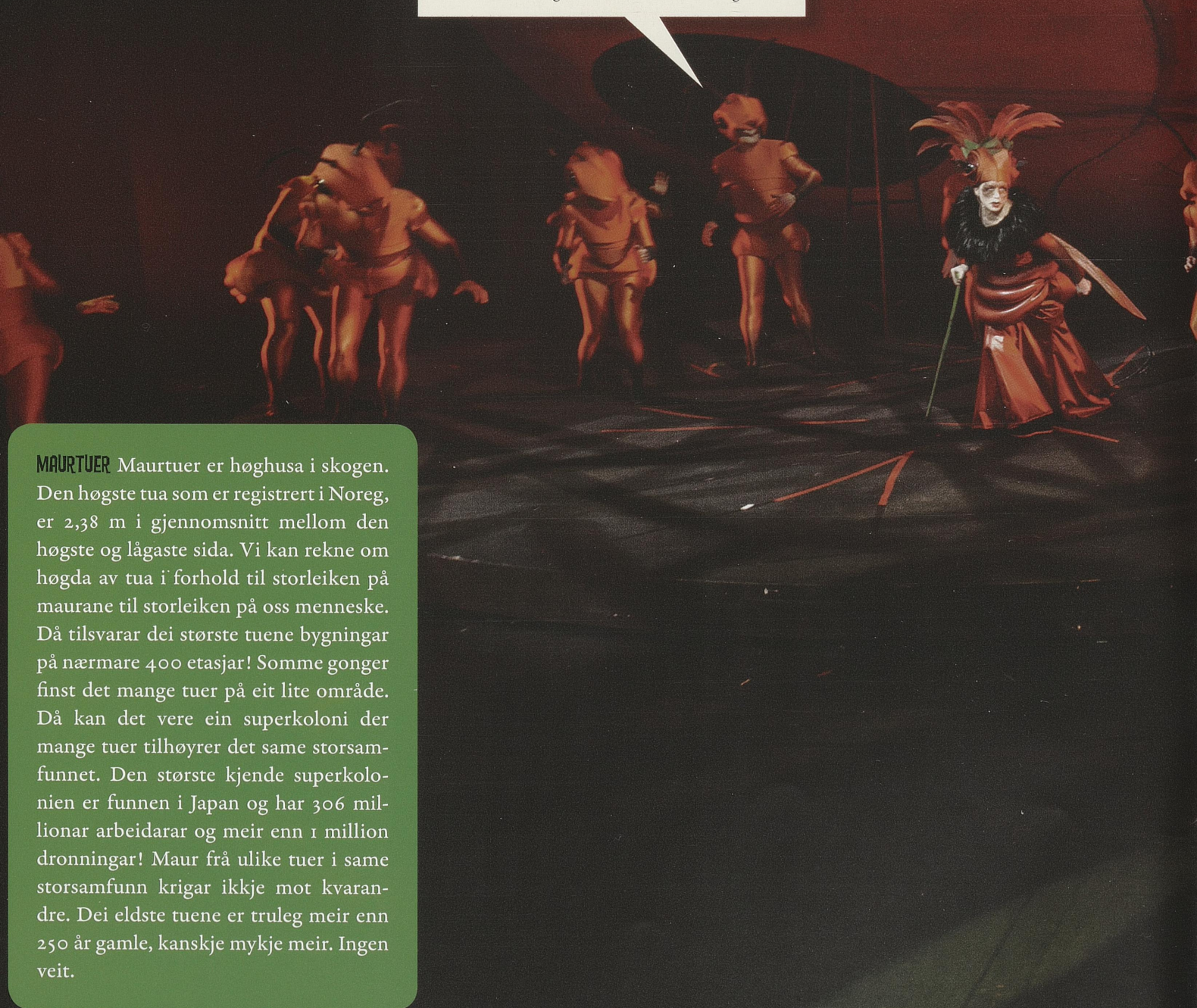

KVA FOR SMÅKRYP VILLE SKODESPELARANE HA VORE OM DEI FEKK VELJE?

ØYVIN BERVEN Dersom eg var eit småkryp, ville eg vore ein larve. Fordi boka om *Den lille larven aldri-mett* er så fasinande. Han et seg gjennom alt, får vondt i magen, men til slutt blir han ein uendeleg vakker sommarfugl! Ei bok alle bør lese av og til.

MAURTUER Maurtuer er høghusa i skogen. Den høgste tua som er registrert i Noreg, er 2,38 m i gjennomsnitt mellom den høgste og lågaste sida. Vi kan rekne om høgda av tua i forhold til storleiken på maurane til storleiken på oss menneske. Då tilsvarar dei største tuene bygningar på nærmare 400 etasjar! Somme gonger finst det mange tuer på eit lite område. Då kan det vere ein superkoloni der mange tuer tilhøyrer det same storsamfunnet. Den største kjende superkolonien er funnen i Japan og har 306 millionar arbeidarar og meir enn 1 million dronningar! Maur frå ulike tuer i same storsamfunn krigar ikkje mot kvarandre. Dei eldste tuene er truleg meir enn 250 år gamle, kanskje mykje meir. Ingen veit.

HILDE OLAUSSON Eg er jo uhyre nøgd med å vere eit menneske. Eigentleg er eg slett ikkje glad i insekt, men dersom eg altså må velje, så blir det ei humle. Ho er utrydningstruga, ho gjer nytte for seg og bestøvar blomar så dei blømer og blømer. Det er eg veldig oppglødd for. Dessutan er dei veldig søte. Kanskje det er slik at humler har ein hemmeleg trylleformel som dei summer for seg sjølve slik at det blir mogleg å la hundre blomar bløme?

THOMAS BYE Det finst noko sånn som 50 millionar forskjellige insekt i verda, så å finne eitt insekt er ei vanskeleg oppgåve. Det smartaste insektet er visstnok hoppeedderkoppa Portia fimbriata (flott namn!). Han byr seg sjølv fram som bytte for å lokke til seg ein annan glupsk edderkopp, som han deretter hoppar på, bit i hel og et. Dette er jo veldig smart, men ikkje spesielt hyggjeleg. Det hyggjelegaste insektet derimot må jo vere mariehøna. Ho fører i tillegg lykke med seg. Og så kan ho flyge. Flaks for meg at eg spelar mariehøne! Ja, dersom eg måtte vore eit insekt, ville eg vore ei mariehøne.

MARIEHØNE Den vanlege sjuprikka mariehøna har ein slektning som nesten ser lik ut, men som utviklar seg i maurtuer. Akkurat som den sjuprikka er ho vakkert raud med store svarte prikkar. Larvene av denne mariehøna lever i maurtuer. Larvene blir lite angripne av maurane, jamvel om maurane ofte har bladluskoloniar nærmast som «kyr». Det er funne over 50 ulike arter av mariehøner i Noreg. Dei har mange ulike fargar og mønster. Prikkane fortel ikkje kor mange år dei er.

MAUR I Noreg er det funne 55 ulike maurartar, men vi har kanskje 70 artar eller til og med fleire enn det. I verda er det funne nesten 14.000 ulike maurartar. Det er berekna at det kanskje finst så mange som 25.000 ulike artar, så mange er ikkje funne ennå.

UNN VIBEKE HOL Dersom eg skulle vore eit insekt, ville eg kanskje vore ei humle. Humlene har både pels og venger og verkar ganske godmodige. Dersom eg først skulle vere eit insekt, synest eg det er greitt å kunne flyge. Eg lærte av mor mi at eg ikkje måtte slå i hel humler. Veps derimot er det berre å klaske til. Eg trur at humler har eit betre liv, og dei gjer ikkje folk så sinte. Grashopper er forresten også fine; dei hoppar langt og lagar musikk til langt på natt. Det hadde også vore fint.

FLÅTT Flått er ikkje insekt, men midd. Dei syg blod og kan overføre sjukdommar. Får du raud farge rundt flåttbitt så må du gå til lege.

SVEIN ROGER KARLSEN Eg ville vore ein maur! Eg har stadig byggjeprojekt på fritida, eg er ein vaskeekte hobbysnikkar. Nett no driv eg på med å byggje eit heilt hus! Og maur, dei byggjer jo på tua si heile tida, så det må bli maur på meg.

BELINDA BRAZA Dersom eg kunne få velje kva for insekt eg ville vere, hadde valet utan tvil falle på edderkopp *svart enkje*. Heilt sidan eg var lita, har eg alltid vore livredd for dei. Dei er ekle, hårete og ser rett og slett morske ut.

Likevel synest eg somme av dei eigenskapane dei har, er imponerande! Dei kan jo f.eks. klatre på vegger og lage spindelveg av silketrådar. Linesilken til den svarte enkja er fem gonger sterkare enn stål, dobbelt så elastisk som nylon, vasstett og tøyeleg. Forskarane har faktisk rekna ut at ein enkelt spinnetråd på tjukkleik med ein blyant kunne stoppe eit Boeing 747-fly i fart!!

I tillegg har jo ein av dei kulaste superheltane i verda blitt oppkalla etter edderkoppene! Ah – tenk å kunne slengje seg frå bygning til bygning, fire seg usedd ned frå taket og skyte silketrådar fra handledda! Dessutan - kva er ein betre sjanse til å vinne over redsla mi for dei? Ja, takk! Eg vil gjerne vere ein edderkopp!

EDDERKOPP Den store korsedderkopp spinn nett som han fangar byttet sitt i. Det gjer også mange andre edderkoppar, men ikkje alle.

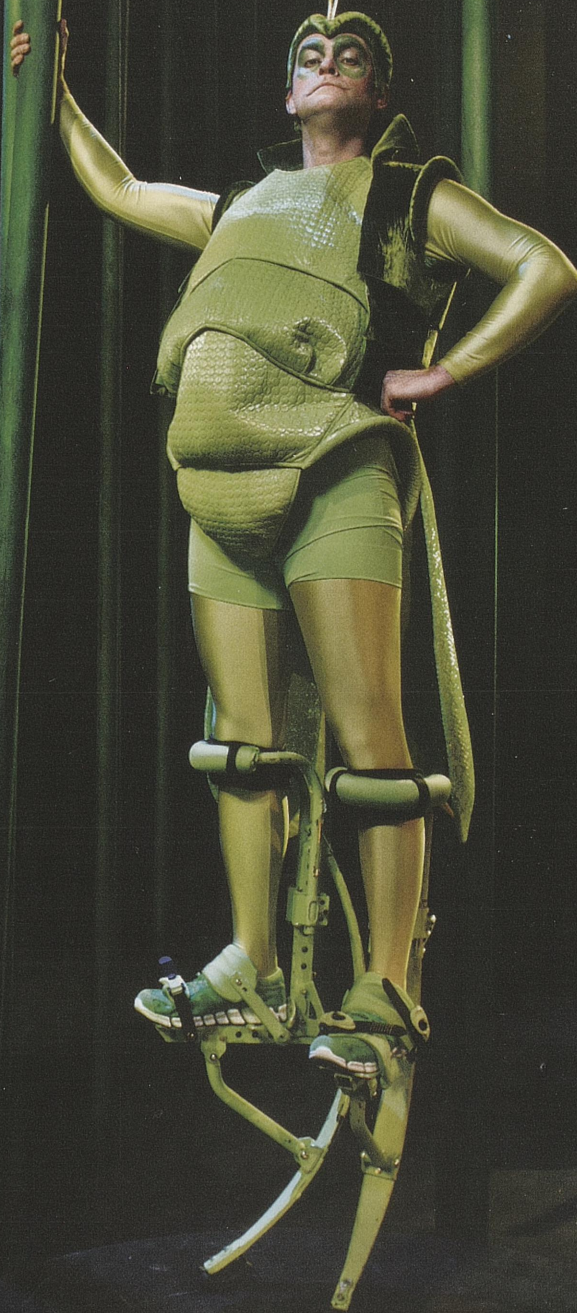

VIDAR MAGNUSSEN Eg ville vore ei grashoppe eller ei bananfluge. Eg har stor sans for bananar. I periodar kan eg ete ein eller to for dagen utan stress. Bananfluger er kule fordi dei alltid er på farten. Dei reiser dit det er kult. Der det finst bananar, er det kult, kan ein seie. Men det hadde vore gøy å vere grashoppe òg, for då kan ein bli tilsett for å syngje inn jula saman med ei mengd andre dyr sirka klokka eitt på julaftan. Men då må ein ofte sitje på eit stearinlys. Og det kan innebere ein viss risiko.

GRASHOPPE Den store lauvgrashoppa er stor og klargrøn. Hoene er størst og har eit langt eggleggingsrøyr bak, mest som ein sabel. Dei lagar sterk lyd og flyg ofte. Også vortebitararen er ein stor og grøn grashoppeart.

BIE Dei fleste tenkjer på honningbier når dei høyrer ordet bie. Men det finst mange artar av einslege bier som ikkje lever i store koloniar. Biene lagar nydeleg honning, men også voksen er nyttig for oss.

KYRRE HELLUM Då ville eg vore ei humle. Dei verkar så sutlause og godslege der dei surrar rundt frå blome til blome og samlar honning. Og eg som er så glad i honning. Dessutan er humla det insektet som likner mest på ein tiger. Så humlene er litt tøffe også.

SOMMARFUGL Blåvenger er vakre blå sommarfuglar. Larvene til somme av artane utviklar seg i koloniar med eitermaur. Dei blir verna av maurane fordi dei skil ut stoff som maurane liker.

INGRID JØRGENSEN DRAGLAND Dersom eg skulle vore eit insekt, ville eg helst ha vore eit pinnedyr, for dei er så utruleg kule! Eg veit ikkje om noko anna insekt som liknar så perfekt på noko som alt finst i naturen. Eg trur det må vere av dei største insekta også, for det kan bli innpå ein halv meter langt! Det er eit insekt som også kan vere eit kjæledyr. Då kunne eg budd hos dei ungane eg har no, så kunne dei passa på meg og klødd meg på borken. Så kunne eg fått masse pinneungar (pinnedyret treng forresten ikkje nokon make for å formeire seg). Så kunne vi ha spelt pinneteater, heile familien!

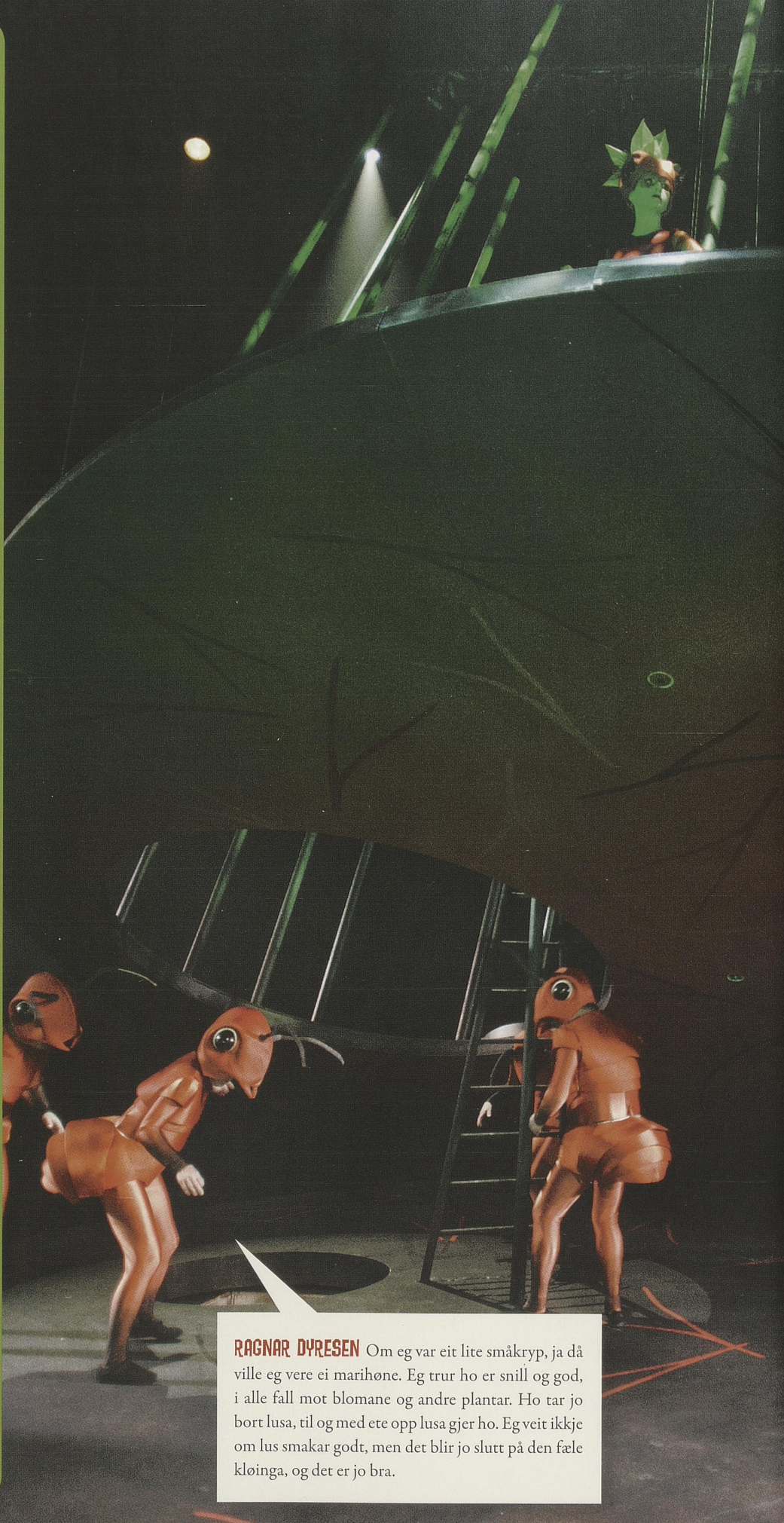
Det er tre ulike hovudtypar av maur:

DRONNINGAR Det kan vere ei eller fleire dronningar i ei tue; det varierer med forholda og med art. Dronningane legg egg. I England blei ei dronning i eit laboratorium heile 28 år gammal. Så gamle blir dei knapt i naturen.

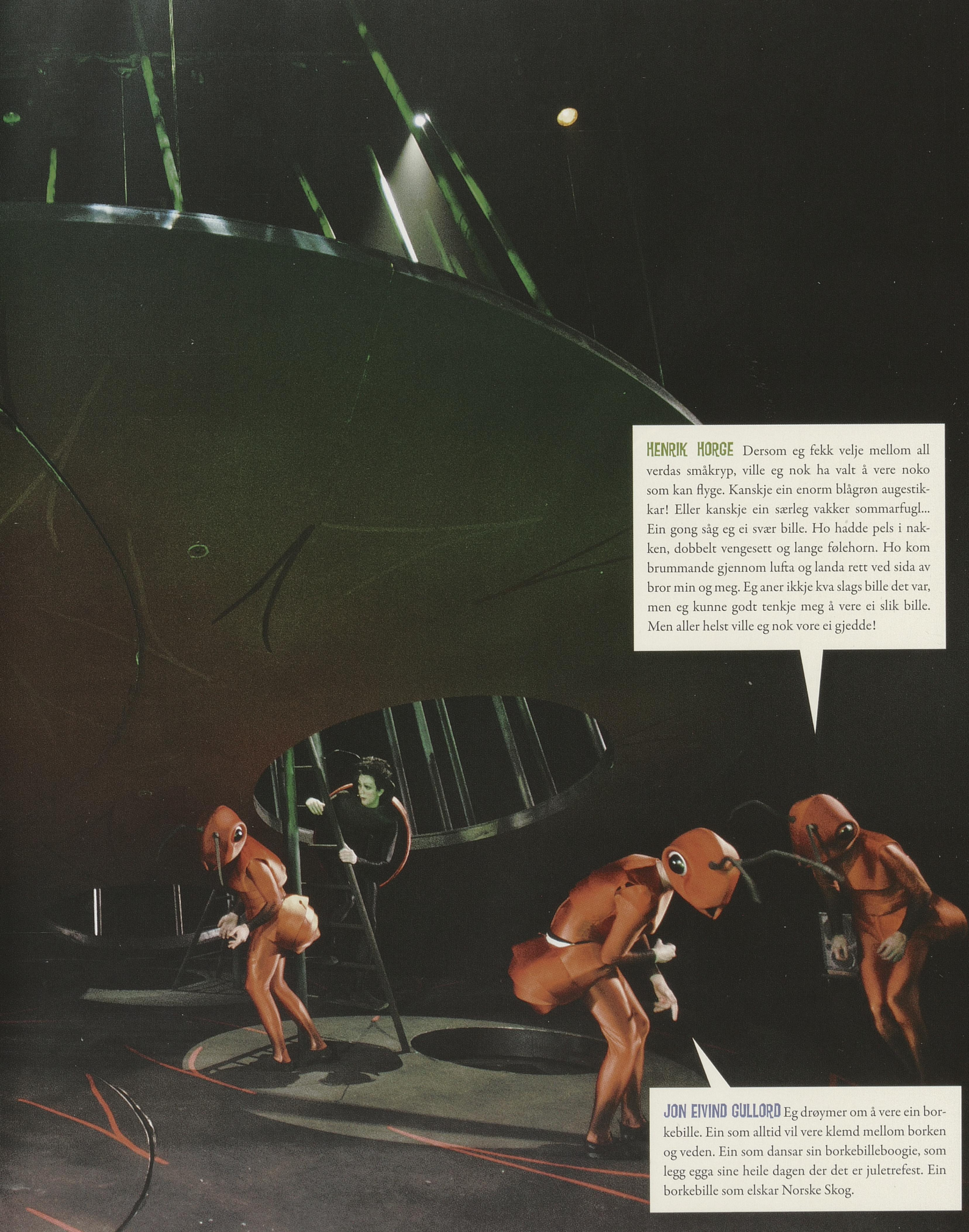
Nye dronningar må etablere seg og lage nye koloniar, eller dei etablerer seg i ein gammal koloni. Dei fleste nye dronningane klarer ikkje å starte nye koloniar, men døyrraskt. Somme dronningar lurar seg inn i tuene til andre artar og prøver å overta dei. Etter kvart blir hennar egg til nye maur som gradvis tek over tua heilt.

DRONAR Det er helst hos bier at hannane blir kalla dronar. Hannane har berre ei oppgåve, så er det over. Somme gonger kan hannane leve ei stund i samfunna, men etter paringa blir dei drepne eller kasta ut. Hannane har berre halvparten så mange kromosom som dronningane og arbeidarane. Det er fordi dei kjem frå ubefrukta egg. Det er temperaturen som bestemmer om det blir hannar. Hannane har venger (med nokre få unntak). Dei er mindre og spinklare enn dronningane, men har store auge så dei lett kan sjå dronningane.

ARBEIDARAR Arbeidarar er hoer akkurat som dronningane. Som hos biene er det pleie og mat som bestemmer om egga og larvene utviklar seg til arbeidarar eller dronningar, ikkje arv. Somme gonger finst det individ som er ein mellomting mellom dronningar og arbeidarar. Arbeidarane varierer veldig mykje i storleik. Dei minste arbeidarar ofte innomhus i tua og passar på egg og larver. Mange av dei større arbeidarane er som altmoglegmenn og har ofte oppgåver utanfor tua. Dei byggjer, samlar mat, jaktar osv. Hos nokre artar kan arbeidarar vere spesialiserte som soldatar. Dei er ofte store, med større hovud og kjevar. Hos nokre tropiske artar kan bladskjerarmaurane vere gigantiske. Hos dei tropiske bladskjerarmaurane er nokre arbeidarar «bønder» og dyrkar sopp som maurane et.

RAGNAR DYRESEN Om eg var eit lite småkryp, ja då ville eg vere ei marihøne. Eg trur ho er snill og god, i alle fall mot blomane og andre plantar. Ho tar jo bort lusa, til og med ete opp lusa gjer ho. Eg veit ikkje om lus smakar godt, men det blir jo slutt på den fæle kløinga, og det er jo bra.

HENRIK HORGE Dersom eg fekk velje mellom all verdas småkryp, ville eg nok ha valt å vere noko som kan flyge. Kanskje ein enorm blågrøn augestikkar! Eller kanskje ein særleg vakker sommarfugl... Ein gong såg eg ei svær bille. Ho hadde pels i nakken, dobbelt vengesett og lange følehorn. Ho kom brummande gjennom lufta og landa rett ved sida av bror min og meg. Eg aner ikkje kva slags bille det var, men eg kunne godt tenkje meg å vere ei slik bille. Men aller helst ville eg nok vore ei gjedde!

JON EIVIND GULLORD Eg drøymer om å vere ein borkebille. Ein som alltid vil vere klemd mellom borken og veden. Ein som dansar sin borkebilleboogie, som legg egga sine heile dagen der det er juletefest. Ein borkebille som elsker Norske Skog.

TEODOR JANSON Det finst mange kule insekt eg kunne tenkje meg å vere. Det blir litt som å drøyme om kva slags superkrefter ein kunne ønskt seg. Men for å vere ærleg, så er eg vel inst inne ei humle. Og det er helt greitt det, for jamvel om dei kanskje ikkje er dei toffaste i skogen, så verkar dei ganske hyggjelege. Forskarar lurte i mange år på korleis humla klarte å flyge, fordi ho hadde så små venger i forhold til kroppen. Ho burde rett og slett vore for tung til å lette, så ein sa på spøk at humla flyr fordi ho er for dum til å vite at ho ikkje kan flyge. Det er ein logikk eg kan forstå betre enn mykje anna eg lærte på skolen. Men etter mange års forskning fann dei ut at ho vispar vengene rundt over seg og lagar eit lite hol i lufta. Der oppstår det eit vakuum som gjer at humla fell oppover, sogen inn i sitt eige vakuum, så lagar ho eit nytt hol i lufta, og fell opp dit.

TUSENBEIN Det som kallast tusenbein i daglegtale, er eigentleg dei dyra som heiter mangefotingar. Tusenbein er den gruppa som har to par bein på kvart kroppsledd. Ingen art har 1000 bein, men ein art i California har 750 bein (375 par). Mange bein å halde orden på, ja! Ein annan art har berre 16 bein (8 par). Tusenbeina er fredelege og lever mest av planterestar. Ei anna gruppe mangefotingar som også kallast tusenbein, har berre eitt beinpar på kvart kroppsledd. Dei er rovdyr og somme av dei er giftige.

TRINI LUND Då eg var lita, og kanskje eg gjekk i barnehagen, drøymde eg om å bli ei humle. Eg syntest humler var så fine, fordi dei hadde pels... Somme kalla eg for kvitrumper og andre for brunrumper – for dei hadde jo ulike fargar på stripene sine. Det eg syntest var så fint, var at de flaug frå blome til blome heile sommaren og samla nektar. Og alle blomane var jo så vakre. Så, om hausten, flaug dei heim igjen til humlbola sine og åt nydeleg honning. Dei var berre blide og snille og surra rundt, men dersom nokon var lei mot dei, kunne dei stikke han med brodden sin! Haha...

ULRIKKE HANSEN DØVIGEN Dersom eg skulle vore eit småkryp, så måtte det ha vore ein snigel. Det er fordi dei har frykteleg god tid hele tida, de stressar aldri om morgonen, for eksempel. Det ser ikkje ut som om dei nokon gong har forsove seg til nokon ting. Dei har også alltid med seg huset sitt, så då gjer det ikkje noko om dei har gløymt noko heime, for då er det berre å gå inn i huset som jo alltid er i nærleiken, og hente det. Og om det skulle oppstå ein farleg situasjon, t.d. at nokon hadde lyst til å ete ein, så er det berre å trekkje seg inn i huset til faren er over. Det at ein hadde vore så slimete, er sjølysgt eit minus, men dei nemnde fordelane hadde vege opp for dette.

NINA WOXHOLTT Eg ville gjerne ha vore ein edderkopp. Då hadde eg ikkje behovd å vere redd kvar gong eg skal i vaskekjellaren, for då hadde eg jo budd der!

ESPEN LØVÅS Eg ville helst ha vore marihøne, for då kunne eg flyge. Men eg ville helst ha vore nede på bakken, for oppe i himmelen er det ingen andre, berre menneske, og dei kan ein ikkje vere venner med om ein er eit lite dyr!

SAKSEDYR Sjølv om mange trur det, så er ikkje saksedyra farlege for menneske. «Saksa» bruker dei til forsvar og kamp, men dei kan ikkje klype oss så det gjer vondt. Somme trur også at saksedyra kryp inn i øyret på menneske, men det er heller ikkje rett. Saksedyra er aktive om natta. Derfor gøymer dei seg ofte inne eller i postkassene om dagen.

MARIT KOLBRÆK

Jomfru Maria fly, fly, fly
Fra hånden min høyt opp mot sky
Se jeg har med et bud til deg
Ta lykken med til meg!
Dette har eg sunge frå eg var lita kvar gong ei marihøne set seg på handa mi. Det fører med seg lykke. Derfor er marihøna min favoritt!

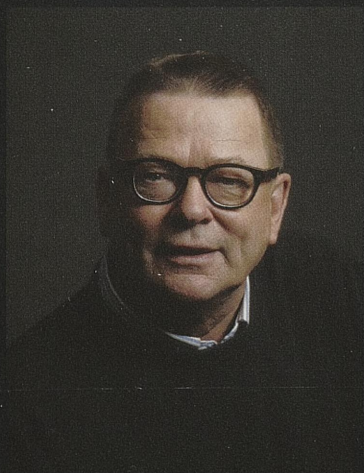

CHRISTIAN GREGER STRØM Om eg vaknar i morgon som eit småkryp, eit insekt, så kjennest det naturleg å fortsetje tilværet som eit pinnedyr - phasmida, som dei heiter på latin. Eit spøkjelsesinsekt, ein meister i kamufflasje med å sjå til eit stillestående sjeleliv og lågt indre tempo. Sanninga ville nok vore ei heilt anna...

PS: Eg *kan* vere giftig.

TROND LIE – regissør

Trond Lie er ein av dei mest brukte regissørane i Noreg med eit hundretals framsyningar bak seg i alle sjangrar, men spesielt innanfor komedie og musikal. Han har arbeidd ved alle scenar i landet, men det er første gongen han gjestar Det Norske Teatret.

GJERMUND ANDRESEN – scenograf

Gjermund Andresen er utdanna ved Theatre and Performance Design ved Liverpool Institute for Performing Arts (LIPA). Han har arbeidd som scenograf og kostymedesigner sidan 2004. Av produksjonane hans kan nemnast *The Black Rider*, *Vente på Godot*, *Et Juleeventyr* (Hålogaland Teater), *Haugtussa* (Rogaland Teater), *Lærere for Livet*, *Utlendingen* (Oslo Nye Teater) og *Let it Rock* (Riksteatret). Har før gjesta Det Norske Teatret som scenograf for *Verdas mest forelska par*.

MORTEN LORENTZEN – dramatisk

Morten Lorentzen var tekstforfattar i «Hallo i Uken» frå 1990 til 2009. Han stod bak revyen *Radio Yalla* i 2004 og var hovudforfattar for *Margot-The show* i 2006. Hausten 2011 debuterte han som dramatisk med *Førstereis* på Den Nationale Scene. Lorentzen har dessutan vore fast morgonkåsør i NRK P2 frå 2000-2012.

UNNI WALSTAD – kostymedesignar

Unni Walstad er utdanna scenograf og kostymeteiknar frå Statens Handverk- og kunstindustriskole og Croydon College of Art and Design i England. Her på teatret har ho vore fast tilsett sidan 1979. Dei seinare åra har ho hatt ansvaret for scenografi og kostymedesign for mange av dei store barne- og familieframsyningane på hovudscena, mellom andre *Trollmannen frå Oz*, *Pinocchio*, *Draumen om Narnia*, *Frendelaus*, *Fyrverkerimakarens dotter*, *Peter Pan*, *Du skal få en dag i vårå* og *Guten og Stjerna*, som ho vann Hedda-prisen for i 1998 og no sist *Gjøglaren* på Scene 2.

JULIAN BERNTZEN – komponist

Julian Berntzen er musikal, komponist og artist frå Bergen. Han har gitt ut tre soloplater og turnert i inn-og utland med eige stoff i format som spenner frå rockekonsert til symfoniorkester. Berntzen har samarbeidd med ei rekkje artistar, mellom dei Sondre Lerche, Sigvart Dagsland og Jan Eggum. Fekk Spelemannsprisen for plata «Waffly Town» i 2003 og har sidan blitt nominert for albumet «Rocket Ship Love» i 2008. Berntzen slepper sitt fjerde album i år, og har også skrive musikken til musikalen over H.C Andersens *Snødronningen* for Den Nationale Scene i Bergen, med premiere i oktober i år.

ATLE HALSTENSEN – musikkansvarleg

Atle Halstensen er ein av dei mest brukte komponistane i teater-Noreg. Han har vore musikalsk leiar for ei rekkje av hovudsceneproduksjonane ved dei fleste av teatra i landet. Her ved teatret har han dei siste åra hatt ansvaret for *Jungelboka*, *Den hemmelege hagen*, *Jesus Christ Superstar*, *Vi har så korte armar* og *Next to Normal*. Halstensen er også musikalsk leiar for Spellemannsprisen og Nobels fredspriskonsert.

TOMAS ADRIAN GLANS – koreograf

Tomas Adrian Glans jobbar både som regissør og koreograf. Han hatt regi og koreografi for produksjonar som *Inger-Lise elsker 70-tallet* (Edderkoppen Teater), *Play-Pause-Record* (Østfold Teater), *Chicago* (Trøndelag Teater), *Cabaret* (Trøndelag Teater), *Bør Børson* (Hålogaland Teater). For produksjonane *Hairspray* (China Teatern i Stockholm) og *Saturday Night Fever* (Oscars Teater i Stockholm) *Grease* (TVNorge), *Sound of Music* (Edderkoppen Teater), *Markus og Julie* (Trøndelag Teater) stod han for koreografi. Til sommaren skal han setje opp *Den løgnaktige sannbeten*, eit ny-skrive stykke om Sirkus Arnardo.

129099824

det norske teatret

www.detnorsketeatret.no

Depotbiblioteket

Felix' fantastiske orkester

12G099826

FELIX'
FANTASTISKE
ORKESTER